

31997L0055

L 290/18

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1997 10 23

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 97/55/EB

1997 m. spalio 6 d.

iš dalies keičianti Direktyvą 84/450/EEB dėl klaidinančios reklamos, kad būtų įtraukta lyginamoji reklama

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 189b straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾, atsižvelgdami į 1997 m. birželio 25 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,

- (1) kadangi vienas iš pagrindinių Bendrijos tikslų baigti kurti vidaus rinką; kadangi turi būti patvirtintos priemonės minėtos rinkos sklandžiam veikimui užtikrinti; kadangi vidaus rinka apima vidaus sienų neturinčią teritoriją, kurioje prekės, asmenys, paslaugos ir kapitalas gali laisvai judėti;
- (2) kadangi vidaus rinkos sukūrimas reikš daug didesnę galimybę pasirinkti; kadangi, atsižvelgiant į tai, kad vartotojai gali ir privalo kuo geriau naudotis vidaus rinka, o reklama yra labai svarbi priemonė visų prekių ir paslaugų realizavimo tikrajai rinkai Bendrijoje sukurti, pagrindinės nuostatos, reglamentuojančios lyginamosios reklamos formą ir turinį, turėtų būti vienodos, o lyginamosios reklamos naudojimo valstybėse narėse sąlygos turėtų būti suderintos; kadangi, įvykdžius šias sąlygas, bus lengviau objektyviai parodyti įvairių panašių gaminių privalumus; kadangi lyginamoji reklama gali ir skatinti paslaugų bei prekių tiekėjų konkurenciją vartotojo naudai;
- (3) kadangi atskirų valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys lyginamąją reklamą, labai skiriasi;

kadangi reklama peržengia sienas ir gaunama kitų valstybių narių teritorijoje; kadangi lyginamosios reklamos priėmimas ar nepriėmimas pagal įvairius nacionalinės teisės aktus gali trukdyti prekėms ir paslaugoms laisvai judėti bei iškraipyti konkurenciją; kadangi ypač firmos gali susidurti su konkurentų parengtos reklamos formomis, į kurias jos negali atsakyti tokiomis pačiomis priemonėmis; kadangi turėtų būti užtikrinta laisvė teikti paslaugas susijusias su lyginamąja reklama; kadangi Bendrijos prašoma ištaisyti padėtį;

- (4) kadangi 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyvos 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo ⁽⁴⁾ šeštoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad suderinus nacionalines nuostatas prieš klaidinančią reklamą, „prireikus, lyginamosios reklamos klausimai, remiantis atitinkamu Komisijos pasiūlymu turėtų būti sprendžiami antrajame etape“;
- (5) kadangi 1975 m. balandžio 14 d. Tarybos rezoliucijos dėl Europos ekonominės bendrijos vartotojų apsaugos ir informavimo politikos preliminarios programos ⁽⁵⁾ priedo 3 punkto d papunktyje be vartotojų pagrindinių teisių numatyta teisė gauti informaciją; kadangi ši teisė patvirtinta 1981 m. gegužės 19 d. Tarybos rezoliucija dėl Europos ekonominės bendrijos vartotojų apsaugos ir informacinės politikos antrosios programos ⁽⁶⁾ priedo 40 punkte, kuris konkrečiai skirtas informacijai vartotojams; kadangi lyginamoji reklama, kai lyginamos esminės, svarbios, patikrinamos ir tipinės savybės, ir neklaidina, gali būti teisėta priemone informuoti vartotojus apie naudą, kurią jie gali gauti;
- (6) kadangi pageidautina pateikti plačią lyginamosios reklamos koncepciją, numatant visus lyginamosios reklamos būdus;
- (7) kadangi reikėtų nustatyti leistinas lyginamosios reklamos lyginimo sąlygas, siekiant nustatyti, kuri lyginamosios reklamos praktika gali iškraipyti konkurenciją, būti žalinga

⁽¹⁾ OL C 180, 1991 7 11, p. 14 ir OL C 136, 1994 5 19, p. 4.

⁽²⁾ OL C 49, 1992 2 24, p. 35.

⁽³⁾ 1992 m. lapkričio 18 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 337, 1992 12 21, p. 142). 1996 m. kovo 19 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 219, 1996 7 27, p. 14) ir 1996 m. spalio 23 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 347, 1996 11 16, p. 69). 1997 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento sprendimas ir 1997 m. rugsėjo 15 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 250, 1984 9 19, p. 17.

⁽⁵⁾ OL C 92, 1975 4 25, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 133, 1981 6 3, p. 1.

- konkurentams ir daryti neigiamą poveikį vartotojų pasirinkimui; kadangi tokios leistinos reklamos sąlygos turėtų apimti objektyvaus prekių ir paslaugų savybių lyginimo kriterijus;
- (8) kadangi turėtų būti sudaryta galimybė palyginti tik prekių ir paslaugų kainas, jeigu lyginant laikomasi tam tikrų sąlygų, ypač jei lyginimas neklaidina;
- (9) kadangi, vengiant lyginamąją reklamą naudoti konkurencijai prieštaraujančiu ir nesąžiningu būdu, turėtų būti leista lyginti tik konkuruojančias prekes ir paslaugas, kurios skirtos tiems patiems poreikiams tenkinti arba tai pačiai paskirčiai;
- (10) kadangi tarptautinės autorinių teisių konvencijos ir nacionalinės nuostatos dėl sutartinės ir nesutartinės atsakomybės taikomos tik tada, kai trečiųjų šalių atliktų lyginamųjų patikrinimų rezultatai nurodyti ar atkurti lyginamojoje reklamoje;
- (11) kadangi lyginamosios reklamos sąlygos turėtų būti sukauptos ir jų visapusiškai laikomasi; kadangi pagal Sutartį valstybėms narėms pačioms leista pasirinkti šių sąlygų įgyvendinimo formas ir būdus, jeigu šioje direktyvoje tos formos ir būdai nenustatyti;
- (12) kadangi šios sąlygos, visų pirma, turėtų apimti 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos ⁽¹⁾, ypač jo 13 straipsnio nuostatų bei kitų Bendrijos nuostatų, priimtų žemės ūkio srityje, apsvartymą;
- (13) kadangi 1988 m. gruodžio 21 d. pirmosios Tarybos direktyvos 89/104/EEB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekės ženklais, suderinti ⁽²⁾ 5 straipsnis suteikia registruoto prekės ženklo savininkui išimtinę teisę, įskaitant teisę užkirsti kelią trečiosioms šalims naudoti prekyboje bet kurį ženklą, kuris tapatus ar panašus į tokių pačių prekių ar paslaugų prekės ženklą arba, tam tikrais atvejais, į kitų prekių;
- (14) tačiau kadangi stengiantis, kad lyginamoji reklama taptų veiksminga, gali prireikti nustatyti konkurento prekes ar paslaugas, nurodant prekės ženklą ar firmos vardą, kurio savininku jis yra;
- (15) kadangi toks kito asmens prekės ženklo, firmos vardo ar kitų skiriamųjų ženklų naudojimas nepažeidžia šios išimtinės teisės tais atvejais kai ji atitinka šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, siekiant tik atskirti juos ir taip objektyviai pabrėžti jų skirtumus;
- (16) kadangi reikėtų numatyti teisinius ir (arba) administracinius teisės gynimo būdus, nurodytus Direktyvos 84/450/EEB 4 ir 5 straipsniuose, kontroliuoti lyginamąją reklamą, kuri neatitinka šioje direktyvoje nustatytų sąlygų, galimybę; kadangi, remiantis direktyvos šešioliktoja konstatuojamąja dalimi, savanoriška kontrolė, kurią vykdo savireguliacinės institucijos siekdamos panaikinti klaidinančią reklamą, gali padėti išvengi būtinybės imtis administracinių ar teisminių veiksmų, ir todėl ją reikėtų skatinti; kadangi 6 straipsnis ta pačia tvarka taikomas ir neleistinai lyginamajai reklamai;
- (17) kadangi nacionalinės savireguliacinės institucijos gali koordinuoti savo veiklą per Bendrijoje įsteigtas asociacijas ar organizacijas ir, *inter alia*, nagrinėti tarpvalstybinius skundus;
- (18) kadangi Direktyvos 84/450/EEB 7 straipsnis, kuris leidžia valstybėms narėms išlaikyti ar priimti nuostatas, siekiant užtikrinti dar didesnę vartotojų, prekybos, verslo, amatų ar kita profesine veikla užsiimančių asmenų ir plačiosios visuomenės apsaugą, neturėtų būti taikomas lyginamajai reklamai, atsižvelgiant į tai, kad minėtos direktyvos pakeitimu siekiama nustatyti sąlygas, kuriomis lyginamoji reklama yra leistina;
- (19) kadangi palyginimas, kuris prekes ar paslaugas pateikia kaip prekių ar paslaugų su apsaugotu prekės ženklu ar firmos vardu imitavimą ar reprodukciją, nelaikomas neatitinkančiu leistinos lyginamosios reklamos sąlygas;
- (20) kadangi ši direktyva nedaro įtakos Bendrijos nuostatoms dėl konkrečių gaminių ir (arba) paslaugų reklamos ar reklamos ribojimui ar draudimui konkrečiose visuomenės informavimo priemonėse;
- (21) kadangi, jeigu valstybė narė, laikydamasi Sutarties nuostatų, draudžia reklamuoti tam tikras prekes ar paslaugas, šis draudimas, nepaisant to, ar jis buvo nustatytas tiesiogiai, ar jį nustatė institucija ar organizacija, atsakinga pagal

⁽¹⁾ OL L 208, 1992 7 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 40, 1989 2 11, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 92/10/EEB (OL L 6, 1992 1 11, p. 35).

tos valstybės narės teisės aktus už komercinės, pramoninės, amatų ar profesinės veiklos vykdymo reguliavimą, gali būti taikomas ir lyginamajai reklamai;

- (22) kadangi valstybės narės neprivalo leisti lyginamosios reklamos prekėms ar paslaugoms, kurioms, pagal Sutarties nuostatas, jos toliau draudžia ar uždraudžia, įskaitant prekybos metodų ar reklamos, kurie nukreipti į menkai apsaugotas vartotojų grupes, draudimą; kadangi valstybės narės, laikydamosi Sutarties nuostatų, gali toliau drausti, uždrausti ar riboti profesinių paslaugų reklamoje palyginimus, nepaisant to, ar toks draudimas buvo nustatytas tiesiogiai, ar jį nustatė institucija ar organizacija, kuri pagal valstybės narės teisės aktus atsako už profesinės veiklos reguliavimą;
- (23) kadangi lyginamosios reklamos reguliavimas šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis reikalingas vidaus rinkos sklandžiam veikimui ir kadangi todėl reikalinga priemonė Bendrijos mastu; kadangi direktyvos priėmimas yra tinkama priemonė, nes nustato vieningus bendruosius principus leisdama valstybėms narėms pasirinkti formą ir tinkamą metodą šiems tikslams pasiekti; kadangi tai atitinka subsidiarumo principą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 94/450/EEB iš dalies keičiama taip:

- 1) pavadinimas pakeičiamas taip:

„1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyva dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos“;

- 2) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Šia direktyva siekiama apsaugoti vartotojus, prekybos, verslo, amatų ar kita profesine veikla užsiimančius asmenis ir plačiosios visuomenės interesus nuo klaidinančios reklamos ir jos nesąžiningų pasekmių bei nustatyti sąlygas, kuriomis lyginamoji reklama yra leistina.“;

- 3) 2 straipsnyje įterpiamas šis punktas:

„2a „lyginamoji reklama“ — tai bet kokia reklama, kuri aiškiai ar netiesiogiai nurodo konkurentą, arba konkurento siūlomas prekes ar paslaugas.“;

- 4) įterpiamas šis straipsnis:

„3a straipsnis

1. Lyginamoji reklama, susijusi su palyginimu, leidžiama, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- ji nėra klaidinanti pagal 2 straipsnio 2 dalį, 3 straipsnį ir 7 straipsnio 1 dalį;
- ji lygina prekes ir paslaugas, kurios skirtos tam pačiam poreikiui tenkinti ar tai pačiai paskirčiai;
- ji objektyviai palygina vieną ar kelias šių prekių ir paslaugų esmines, svarbias, patikrinamas ir tipines savybes, tarp kurių gali būti ir kaina;
- netrikdo rinkos paininga tarp reklamuotojo ir konkurento arba tarp reklamuotojo ir konkurento prekės ženklo, firmos vardo, kitų skiriamųjų ženklų, prekių ar paslaugų;
- ji nediskredituoja arba nešmeižia konkurento prekės ženklų, firmos vardų, kitų skiriamųjų ženklų, prekių, paslaugų, veiklos ar aplinkybių;
- gaminiam su kilmės vietos nurodymu ji, kiekvienu atveju, susijusi su to paties pavadinimo gaminiais;
- ji nesąžiningai nepasinaudoja konkurento prekės ženklo, firmos vardo, kitų skiriamųjų ženklų reputacija ar konkuruojančių gaminių kilmės vietos nurodymu;
- ji nepateikia prekių ar paslaugų kaip prekių ar paslaugų, kurios turi apsaugotą prekės ženklą ar firmos vardą, imitacijų ar reprodukcijų.

2. Bet kurio specialaus siūlymo palyginime turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nurodytas pasiūlymo terminas arba prireikus nurodoma, kad specialus pasiūlymas priklauso nuo turimų prekių ir paslaugų, o jeigu specialus pasiūlymas dar neįsigaliojo — laikotarpio, kuriam taikoma speciali kaina ar kitos konkrečios sąlygos, pradžios diena.“;

- 5) 4 straipsnio 1 dalies pirmoji ir antroji pastraipos pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad ginant vartotojų, konkurentų ir plačiosios visuomenės interesus, egzistuojant pakenkami ir veiksmingi būdai kovoti su klaidinančia reklama ir užtikrinti nuostatų dėl lyginamosios reklamos laikymąsi.

Tokie būdai — tai teisinės nuostatos, pagal kurias asmenys ar organizacijos, kurios pagal nacionalinės teisės aktus turi teisėtą interesą, kad klaidinanti reklama būtų uždrausta arba lyginamoji reklama būtų reglamentuojama, galėtų:

- a) dėl tokios reklamos iškelti bylą; ir (ar)
- b) tokią reklamą apskųsti administracinei institucijai, kurios kompetencija leidžia jai priimti sprendimus dėl skundų ar iškelti bylą.“;

6) 4 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) pirmosios pastraipos įtraukos pakeičiamos taip:

„— įsakyti nutraukti klaidinančią reklamą ar neleistiną lyginamąją reklamą arba pradėti atitinkamą teisinę procedūrą tokiam įsakymui gauti, arba

— jei klaidinanti reklama ar neleistina lyginamoji reklama dar nepaskelbta, bet ją rengiamasi greitai skelbti, įsakyti uždrausti tokį skelbimą arba pradėti atitinkamą teisinę procedūrą, kad toks įsakymas uždrausti skelbimą būtų priimtas,“;

- b) trečiosios pastraipos įžanga pakeičiama taip:

„Be to, siekiant panaikinti ilgalaikius klaidinančios reklamos ar neleistinos lyginamosios reklamos, kurią galutiniu sprendimu įsakyti nutraukti, padarinius, valstybės narės teismams ir administracinėms institucijoms gali suteikti įgaliojimus.“;

7) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Ši direktyva palieka valstybių narių skatinamą savireguliacinių institucijų galimybę savanoriškai kontroliuoti klaidinančią ar lyginamąją reklamą ir galimybę 4 straipsnyje minėtiems asmenims bei organizacijoms kreiptis pagalbos į tokias institucijas kaip papildomą priemonę prie tame straipsnyje nurodytų administracinių ir teisminių procedūrų.“;

8) 6 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) reikalauti, kad reklamuotojas pateiktų įrodymus dėl reklamoje padarytų faktinių pareiškimų tikslumo, jei atsižvelgiant į reklamuotojo ar kitos bylos šalies teisėtus interesus, toks reikalavimas, pagal tam tikros bylos aplinkybes, atrodo tikslingas, o lyginamosios reklamos atveju — reikalauti, kad reklamuotojas tokius įrodymus pateiktų per trumpą laiką; ir“;

9) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„7 straipsnis

1. Ši direktyva neužkerta kelio valstybėms narėms išlaikyti ar priimti nuostatas, siekiant užtikrinti dar didesnę vartotojų, prekybos, verslo, amatų ar kita profesine veikla užsiimančių asmenų ir plačiosios visuomenės apsaugą nuo klaidinančios reklamos.

2. 1 dalis netaikoma lyginamojoje reklamoje naudojamam palyginimui.

3. Šios direktyvos nuostatos taikomos nepažeidžiant Bendrijos nuostatų dėl konkrečių gaminių ir (arba) paslaugų reklamos ar nepažeidžiant reklamos ribojimo ar draudimo konkrečiose visuomenės informavimo priemonėse.

4. Šios direktyvos nuostatos dėl lyginamosios reklamos neįpareigoja valstybių narių, kurios, laikydamosi Sutarties nuostatų, toliau draudžia ar uždraudžia reklamuoti tam tikras prekes ar paslaugas, nepaisant to, ar toks draudimas buvo nustatytas tiesiogiai, ar jį nustatė institucija ar organizacija, kuri pagal valstybių narių teisės aktus atsako už komercinės, pramoninės, amatų ar profesinės veiklos reguliavimą, leisti šių prekių ar paslaugų lyginamąją reklamą. Jeigu draudžiama reklamuoti konkrečiose visuomenės informavimo priemonėse, direktyva taikoma tik toms visuomenės informavimo priemonėms, kurioms šie draudimai netaikomi.

5. Nė viena šios direktyvos nuostata netrukdo valstybėms narėms, laikantis Sutarties nuostatų, toliau drausti, uždrausti ar riboti palyginimų naudojimą profesinių paslaugų reklamoje, nepaisant to, ar toks draudimas buvo nustatytas tiesiogiai, ar jį nustatė institucija ar organizacija, kuri pagal valstybių narių teisės aktus atsako už profesinės veiklos vykdymo reguliavimą.“

2 straipsnis

Skundų nagrinėjimo sistemos

Komisija išnagrinėja galimybę sukurti veiksmingas priemones tarpvalstybiniais skundams dėl lyginamosios reklamos nagrinėti. Per du mėnesius po šios direktyvos įsigaliojimo Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tyrimo rezultatus, prireikus pridėdama savo pasiūlymus.

3 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per 30 mėnesių nuo šios direktyvos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

Priimta Briuselyje, 1997 m. spalio 6 d.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių vidaus teisės nuostatų tekstus.

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

4 straipsnis

J. M. GIL-ROBLES

J. POOS

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.
